

זמני כניסת ויציאת השבת ע"פ אופק י-ם ומעלה אדומים:

9:41	לדעת המחמירים	10:06	סוף זמן אכילת חמץ
10:54	לדעת המחמירים	11:23	סוף זמן ביעור חמץ
19:28	יציאת החג	18:28	הדלקת נרות
20:28	ר"ת		

כאילו הוא יצא ממצרים

סיפור יציאת מצרים אינו מצות קריאה בעלמא, אלא חייב הוא לנבוע מליבו של האדם, ולחדור אל ליבו, בהתרגשות, בחיות, בשמחה ובהודיה. אם כך יספר, יבסס את אמונתו ויתעלה בעבודת ד'. **הסבא מקלם זצ"ל** היה מפרש "כל המרבה לספר ביציאת מצרים הרי זה משובח", אם הוא מרבה לספר בה מתוך שרגשותיו גואים וליבו עולה על גדותיו - הרי הוא עצמו נהיה משובח יותר ונעלה יותר! ובאם לא - אם אינו רואה את עצמו כאילו יצא ממצרים ומספר בקרירות, קורא בהגדה באדישות, עליו ניתן לספר את משלו של **הגאון רבי יעקב לויט זצ"ל**.

מעשה בכפרי אחד שחלה ונפל למשכב. מיד הובהל הרופא למיטתו. ראה הרופא שמחלתו אנושה, אבל יש לה מזור ותרופה.

כתב בעבורו מרשם שבו פרט את התרופות הנחוצות והזהיר את בני ביתו באזהרה חמורה: "עליו לקחת את המרשם שלש פעמים ביום, בוקר, צהרים וערב. תמהלו אותו בכוס מים והוא יבריא".

נטלו בני הבית את המרשם, שילמו לרופא ומילאו אחר דבריו, רקעו את הנייר לקרעים והשקו את החולה בפיסת מרשם עם כוס מים ויחלו לרפואה. אך לחרדתם ראו, כי לא רק שלא חלה הטבה במצבו, אלא שהמצב החמיר. מיהרו אל הרופא וזעקו חמס. איה הבטחתו!?

רופא רמאי הוא, את הכסף לקח ואת החולי החמיר! מיהר הרופא ורץ לבית החולה, דרש לראות את המרשם. הן יודע הוא בברור שתרופה זו מרפאת את המחלה. אבל אולי טעה וכתב שם של תרופה אחרת או שמא רשם מינון לא נכון.

אמרו לו: "המרשם אזל, דוקטור".

הוא לא הבין, מי שמע על מרשם שאוזל?

סחו לו שמילאו אחר הוראותיו כלשונן ונתנו לחולה מן המרשם שלש פעמים ביום, פיסה כל כמה שעות...

נחרד הרופא וקרא: "פתאים וסכלים, ואתם באים אלי בטענות שהתרופה לא הועילה?! וכי ניתן לרפא אדם בפיסת נייר שנותנים לתוך פיזו?"

לא לפיסת הנייר התכוונתי אלא למשמעותה, לתוכן שבה, לתרופה הרשומה בה. אם כך היה עושה - היה מבריא זה מכבר".

הוא הדין בסיפור יציאת מצרים.

הוא חשוב עד כדי כך, שנצטוונו להזכיר מדי יום, בבוקר ובערב, בשבת ובמועדים "זכר ליציאת מצרים".

ליל הסדר מוקפד כולו ואם הקפידה עליו התורה כל כך, אות היא כי בזכירתו יכול האדם להתעלות ולהשתלם. ואם מזכירים אנו אותו - ולא כלום, אות הוא שאנו נוטלים את המרשם, ולא את תוכנו ואת ליקונו!!...

מסופר על **רבי פסח**, אביו של הרבי מדינוב זצ"ל ה'בני יששכר', מעשה שהיה: רבי פסח נסע לצורכי פרנסתו לכפר רחוק, שם עסק במלאכת המלמדות בביתו של יהודי עשיר. כגודל עשירותו של יהודי זה היה גם גודל קמצנותו, ואת העניים שבאו לבקש את עזרתו הוא נהג לשלוח מלפניו בבושת פנים. העניין נגע לליבו של המלמד והכאיב לו, עד שקם וביקש מבעל הבית שינכה את דמי הצדקה שייתן, מן התשלום המגיע לו.

לכך הסכים בעל הבית בחפץ לב, ומאז נתן לכל אדם בעין יפה...

חלפה תקופה ארוכה, החוזה שבין המלמד ובין העשיר פג, ואז נערך חשבון, שבו התברר כי רבי פסח נותר חייב לבעל הבית חמישה זהובים...

בעל הבית לא העלה על דעתו לוותר, ומאחר שרבי פסח נותר נקי מכל פרוטה ואף נכסים אחרים לא היו לו, לקח בעל הבית את בגדי השבת של רבי פסח ושלח אותו לדרכו בבושת פנים. פנה רבי פסח לחזור הביתה ופניו לא היו לו עוד. תקופה כה ארוכה עבד רחוק, ולבסוף הוא חוזר ללא פרוטה וללא בגדי שבת... כשהגיע לעירו לא עמדו לו כוחותיו להיכנס הביתה והוא פנה לבית המדרש, אך שם נתקל בו בנו, צבי אלימלך, אשר רץ מיד הביתה כדי לבשר שאבא הגיע, ובלית ברירה נגרר האב בעל כורחו אחר בנו הצהול.

בשעה שחצו את הרחוב עברה שם מרכבת הדואר, והרכב זרק לעברו חבילה.

הרים רבי פסח את החבילה שנפלה, והחל לרוץ אחרי המרכבה, אך זו הגבירה את מהירותה והיושב בה התעלם מקריאותיו.

הבין רבי פסח שיש דברים בגו, ומיד פתח אותה ומצא בה בדיוק את סכום המשכורת שהגיעה לו, בתוספת של חמישה זהובים...

בליל הסדר, כאשר נשלח הבן צבי אלימלך לפתוח את הדלת לאמירת "שפוך חמתך", הוא קרא: "אבא, הבט - הנה האיש שזרק את הארנק מן העגלה..."

או אז הבין רבי פסח אל נכון כי מן השמים ממלאים את חסרונו, משום שמצות הצדקה שלו נשאה חן וחסד בעיני הקב"ה.

(ומתוך האור)

לונה לאבא רבינו שיע נאולו: איך - להוציא את הילולת וסניה - להוציא את הילולת וסניה. והאחינו קשה מן הילולת וסניה.

(היה נהגים לומר כצ"ל)

באחד הימים הזדמן אורח לביתו של ר' **דוד מלעלוב**, וביתו של הרב היה ריק מכל דבר מאכל, מלבד המצות השמורות לחג הפסח, שעתידי היה לחול בקרוב. רבי דוד נוהג היה לשמור על המצות שלו משעת קצירה באופן מיוחד, בכל מיני שמירות ודקדוקים, אך כעת הלך והוציא את המצות היקרות מפז, הגיש לעני והאכיל אותו בהן.

"כיצד?!", נדהמו בני הבית, "מה יהיה בפסח? ומה יהיה על המצות היקרות, שעמל כה רב הושקע בהם וכעת נאכלו עד תום?"

נענה ר' דוד: "את החומרות שלי אני עושה בגלל הפסוק 'ושמרתם את המצות', אך רש"י על אותו פסוק מפרש 'אל תחמיץ את המצות', ומצוה הבאה לידך אל תחמיצנה. כעת, משבא אורח לביתי, איך אוכל להחמיץ את ההזדמנות ולשולחו מבלי לארחו כראוי?!..."

(ומתוך האור)

בתקופת **מגן החפץ חיים' זצ"ל** פרצה מגיפה. כינס מרן את כל היהודים ואמר להם: כשעומד נשיא פולין ומדבר בפני מאה ועשרים נציגים בחירי העם ונכבדיו, ולפתע מתחיל הוא לדבר בעברית, מסיק הנציג היהודי - והרי אני היחיד שמבין כאן עברית. אם מדבר הנשיא בשפה הזו דווקא - כנראה הוא מדבר אלי!

הקב"ה מדבר עם העולם כולו, אבל "אין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל!" הקב"ה מדבר עם כל העולם, 120 מדינות מזדעזעות מהגנף הקשה. סין ויבשת אירופה, ארצות ערב ואמריקה הגדולה; אבל רק אנו מבינים את השפה שלו, רק אנו יודעים לקרוא את אצבע האלוקים!

הקב"ה רוצה מאיתנו משהו, רוצה שנקום, שנקרא אליו, שניטרה. וכל אדם יודע מרת נפשו, ומבין מדוע דופק הקב"ה בחלון חדרו! זה לא רק ענין של פרק תהילים נוסף ליום - שגם הוא חשוב - זה ענין אישי, שלך ושל אלוקיך! נקום. ניטרה!

חג גאולה שמח וכשר!

עריכה: משפחת שמעיה

לע"נ אבינו הר"ר אילן סבא בן סניורה ז"ל

מי שלא אמר בליל הסדר "פסח, מצה ומרור" לא יצא ידי חובה!

בשבת הזו את יושבת ומכינה שלושה פרושים להגדה, שלושה סיפורים. משהו על פסח, משהו על מצה ומשהו על מרור. איך מבינה מהו דיבור אחד שלך בליל הסדר. את יכולה להחזיר על ידו בתשובה על כל משפחתך.

וסגולה מהחיד"א: במילים "כנגד ארבעה בנים... אחד חכם, אחד רשע" וכו', כוונת ב"אחד" של "שמע ישראל... ד' אחד" במילים אלו יש כח עצום להחזיר בתשובה אותך ואת כל הרחוקים. זה כח של אמא כשהקב"ה נמצא בביתה. 'פסח' זו הגאולה. מהי גאולה? - קיצור של עונש. ד' הבטיח לאברהם "כי הר יהיה זרעך... ועינו אותם 400 שנה" והנה, אחרי 210 שנה הוא גאל אותם. 'מצה' זה השלב שבין הגאולה לבין השעבוד. זה השלב שבו אינך שוקטת על השמרים אלא נלחמת עם הקושי; 'מצה ומריבה': הנשים היהודיות במצרים נלחמו בשעבוד וילדו ילדים למרות הגזירה של "הבן... היאורה תשליכוהו". 'מרור' - זו המרירות. הקושי הנורא. כשאת מתבקשת לעשות משהו שאינך יכולה לעשות, שהוא מעבר לכוחותיך או משהו שהוא מנוגד לדעת תורה.

סופו של ליל הסדר הוא העיקר

בליל הסדר את נשאת עד הסוף. אל תדיחי את עצמך מהשולחן-הערך הזה בשביל להדיח כלים. את פה עד הסוף, עולה לגמר ולא פורשת בשיא. אכילת האפיקומן - זו תמצית ברכת יצחק ליעקב בליל הסדר. וכמובן השירים. הרבי מרימינוב זצ"ל אומר, ש"חד גדיא" הוא כנגד עין הרע. אחרי שהכל היה כל כך יפה ומשפחתי צריך לחשש נגד עין הרע, כי אפילו המלאכים מקנאים אז בבני ישראל.

וקצת-קצת על סגולות היום

בדקת חמץ: על זמן זה אומר האוהב ישראל: 'כל זמן שהנר דולק אפשר עוד לתקן'. זה זמן תפילה אדיר! את עוברת מחדר לחדר ומתפללת על דיורי: 'ד', מי שישן במיטה זו תבער לו את הכסס. את הבדידות. ושיהיה לו קל ללמוד'. ליד הפמטום בקשי על שלום-בית, ליד התרופות על לשוה"ר. אחרי הבדיקה אומרים בתפילה "זכה אותנו לבער את נגעי בתי הנפש" בקשי לבער את כל החמץ והמידות הרעות מהלב.

יחד עם פרוורי הלחם את המטימה פתקיות עם עשרה דברים שאת רוצה להתפטר מהם, לבער אותם: הכעס שלי, הפרנסה הדחוקה, תחושת ההחמצה על הבית שלא קניתי.

למחרת מול האש הגדולה, את שורפת הכל ואומרת: 'לבטיל ולהווי הפקר כעפרא דארעא' שהחוויות הקשות, הכעסים הקשים הללו, ימחקו כעפר.

בבוקר של ערב ליל הסדר: כותב השל"ה - "יהרהר אדם בתשובה ויחשוב: כך אבער את יצר הרע ולא יראה ולא ימצא עוד אצלי. ויהיה בשמחה יתרה".

צהרי ערב ליל הסדר: אומר 'קב הישר' - 'ורחץ גופו בחמים וחייב להרגיש כדרך השבויים היוצאים מן השבי'.

לאחר מכן את מסדרת את קערת-הסדר.

אומר ה'בן איש חי': זמן סידור קערת הסדר הוא זמן לבקש. מה תבקשי?

שימי את המרור ובקשי: 'ד', הקף לי את הצרות שלי בישועות גדולות'.

זרוע: 'הוצא אותי ביד חזקה ובזרוע נטויה'.

ביצה: 'שיהיו בבית חגיגות ושמחה'

בחזרתו מבית הכנסת: יתנהגו הוא ואשתו כמלך ומלכה. ויזהר משיחת חולין! **ליל הסדר:** אמר ה'בן איש חי': כל הנפטרים של כל המשפחה מגיעים לקידוש.

זיעורר שוכני עפר בתפילתו, כי הרי "אתה בחרתנו" ואיפה כל האהבה נגזזה? "הא לחמא עניא" התפללי על כל אלו שאין שמחתם שלמה: החולים, היתומים, הגרושות, הרווקות והעקרות. בקשי שד' יעשיר אותם בישועות.

אכילת המצה הראשונה: את מול כסא הכבוד, אל תבכי על השיניים והבטן. תדמיני איך נספג בגוף שלך לחם של רפואה, ולחם של אמונה לכל השנה.

פרק **"וכאן הבן שואל"** ו"מה נשתנה" זה זמן עצום לבקשות ולמשאלות לב! **"שפוך חמתך":** פותחים את הדלת.

ברגע זה השכינה ופמליא של מעלה נכנסים לביתך ומחלקים מתנות חנם. אפשר לבקש הכל: בריאות, הצלחה, שלוה, שמחה.

בקריאת ההגדה את מתקנת את כוחות הפה.

בשתיית ארבע כוסות ובאכילת ארבעה 'כזיתות' מצה את מתקנת את האכילה והשתייה של כל השנה, שיהיו נכונים.

אפיקומן: הוא תמצית ברכת יצחק ליעקב "וייתן לך... מטל השמים". האפיקומן הוא הברכה הגנובה שקיבלת בלי שגיגע לך.

כשבעל הבית מחלק לכל אחד חתיכת אפיקומן, ישאל: 'מה אתה מבקשת?'. בקשי בשקט או בקול שיענו 'אמן'.

זו עת רצון - מחלקים לך ברכה גנובה שלא מגיעה לך.

הרבי מרימינוב: ד' מחזיק חצי תמונה שלך, ולך יש חצי תמונה שלו, והוא כה מתגעגע לחיבור, לאושר השלם. ב'יחץ' מוציאים את החצי השני ומתחברים.

"הנה אנוכי שולח לכם את אליה הנביא" (הפסרת השבת)

כל ליל הסדר הוא גילוי-שכינה מופלא וזמן מסוגל ומיוחד לגאולה. "הנה אנוכי עובר בתוך מצרים" לפני אלפי שנים עבר ד' במצרים בחצות הלילה, הכה את בכורות מצרים וגאל את ישראל. לפתע ישראל מגלים על עצמם משהו מדהים: 'גבוהים נהיו, גיבורים נהיו, מפורסמים נהיו'. זה מה שקורה גם לך בדקות האלו של חצות הלילה של ליל-הסדר; ד' מגיע אליך הביתה יחד עם פמליא של מעלה.

באותו רגע כל הצרות שלך מתות, נופלות חלל, ואת מקבלת דרגה של נביאה, כך כתוב בזוה"ק. לפתע את מגלה את עוצמתך אצל ד', את רואה כמה אכפת לו ממך, איך הוא רואה בצערך ולוחם מלחמתך! ליבך נשטף באהבת ד', בתקווה מחודשת באמונה, ובגבוהות קומה. זוהי שעת הרצון הגבוהה ביותר בשנה. תחטפי!!!

בליל הסדר את לומדת את אומנות הדילוג מתוך אהבה

מאות שנים לאחר יציאת מצרים, בחצות הלילה של ליל הסדר, מסיים שלמה לעצב את קודש הקודשים, מסדר את הכרובים זה מול זה, ויוצא ללמד את עם ישראל את שיר השירים, "קול דודי... מדלג על ההרים". מה הנכון באהבה: לשים לב לכל פרט או לדלג ולהעביר? השאלה נכונה גם לגבי נקיון פסח: האם לדקדק בהברקת כל ס"מ או להעביר מלמעלה? האמת היא ששתי הדברים נכונים: כשאת מכינה את עצמך למשפחתך, האהובה בליל הסדר, כל 'פיפס' חשוב. ומנגד, את מוחלת על 'הפקשושים', לא בהכחשה אלא באהבה. רק כך תאהבי באמת.

איך משלבים בין המהלכים: גם לדקדק וגם להעביר?

הנוסחא היא: מבקשים מקסימום, מודים על המינימום.

כשאת מתפללת - תתפללי על כל פרט: 'ד', אני רוצה ילדים מלאכים. אחד חכם, ואחד חכם, ואחד חכם, ואחד חכם! תתפללי על ליל הסדר מושלם, על שפע אהבה ואוירה וטוב.

ואחרי שדייקת בתפילה תראי את התוצאה, את מה שקיבלת בסוף. ומה תעשי? תדלגי, תעבירי, תמחלי, תסלחי. 'ד', אחרי כל התפילות שלי, זה הילד ששלחת לי? תודה!!'

את עושה בדיוק הפוך: לא מתאמצת בתפילות, וכשאת מקבלת את מתחילה לדקדק: 'איזה ילד. איזה ליל הסדר...' אומר ד': אני מבקש ממך, ילדה שלי, שבעה ימים של פסח תגידי תודה על מה שד' נתן לך. על לחם העוני, על החיים הקטנים שלך. לא נשואה / לא אמא / לא עם יהלום - תשירי, תפסחי ותסלחי.

"מה אשיב לד', כל תגמולוהי עלי!" - תודה על הבית, המשפחה, הבריאות.

על אכילת קרבן פסח כתוב: "לא תוציא מן הבית... חוצה"

ליל הסדר הוא טקס-משפחתי-ייחודי. זה זמן העברת המסורת מאב לבן. המאכלים, הניגונים והדיבורים, לעולם לא יהיו דומים בשום משפחה.

זה זמן ייחודי בו את מוסרת הלאה בזהירות של מסירת כלי-בדולח שביך, בלי להפיל, את השושלת הייחודית שלך לדורותיה.

כמה זה מתוק. משייך. כמה מקפיץ אם משיהו מזייף בניגון המסורת... ומה מספרים בליל הסדר? את הסיפור ההיסטורי הידוע.

כתוב בזוהר הקדוש שבשעה שקוראים בני" את ההגדה, מאזין הקב"ה עם כל פמליא של מעלה.

"לכתך אחרי במדבר בארץ לא זרועה"

ליל הסדר הוא ארץ לא זרועה. אל תצפי לסדר בליל הסדר.

היי בת חורין ואל תסתכלי ימינה או שמאלה. המשכי, כי כך זה הסדר: שכלום לא בסדר.

"סדר" - מהו? ההגדרה היהודית היא: שיש פתאום גילוי ע-נ-ק!

בתפילה למשל, את עומדת ומדברת עם המלך - זו עת רצון! שעת גילוי! כדי שלא תגידי "אמאליה, שכחתי מה רציתי לבקש!" חז"ל רשמו לך את הכל בסידור. ברגעים כל כך מבלבלים וגבוהים את צריכה סדר.

כך ליל הסדר - ד' מגיע אליך הביתה, את חייבת סדר. לכן רש"י סידר: קדש - ורחץ - כרפס וכו'. ועם זאת, בליל הסדר אין סדר. לדוגמא:

"פסח (גאולה), מצה (שלבי הגאולה), מרור (השעבוד)" - לכאורה הסיפור ההיסטורי היה הפוך: מרור, מצה ופסח. אלא, אומר ד': בת שלי, את קובעת את הסדר; האם תיגאלי ב"עיתה" או ב"אחישה". תלוי באמונתך, אם תבואי ב"עדי-עדיים" ב"בטחו בד' עדי עד" אם תאמרי: 'ד', אני

תינוקת עזובה "מתבוססת בדמייך", אבל אני רגועה. בליל הסדר - כאילו הכל בסדר. כאילו אני ענוה בעדי, נקייה ומקושטת. דילגתי על שלב המסכנות. כי בוודאי תיכף תבוא לגאול אותי!

"בדמייך חיי" - במה שאת מדמה, שם החיות שלך.

בלילה הזה לדמיין יש כח בורא!